

ePooki

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

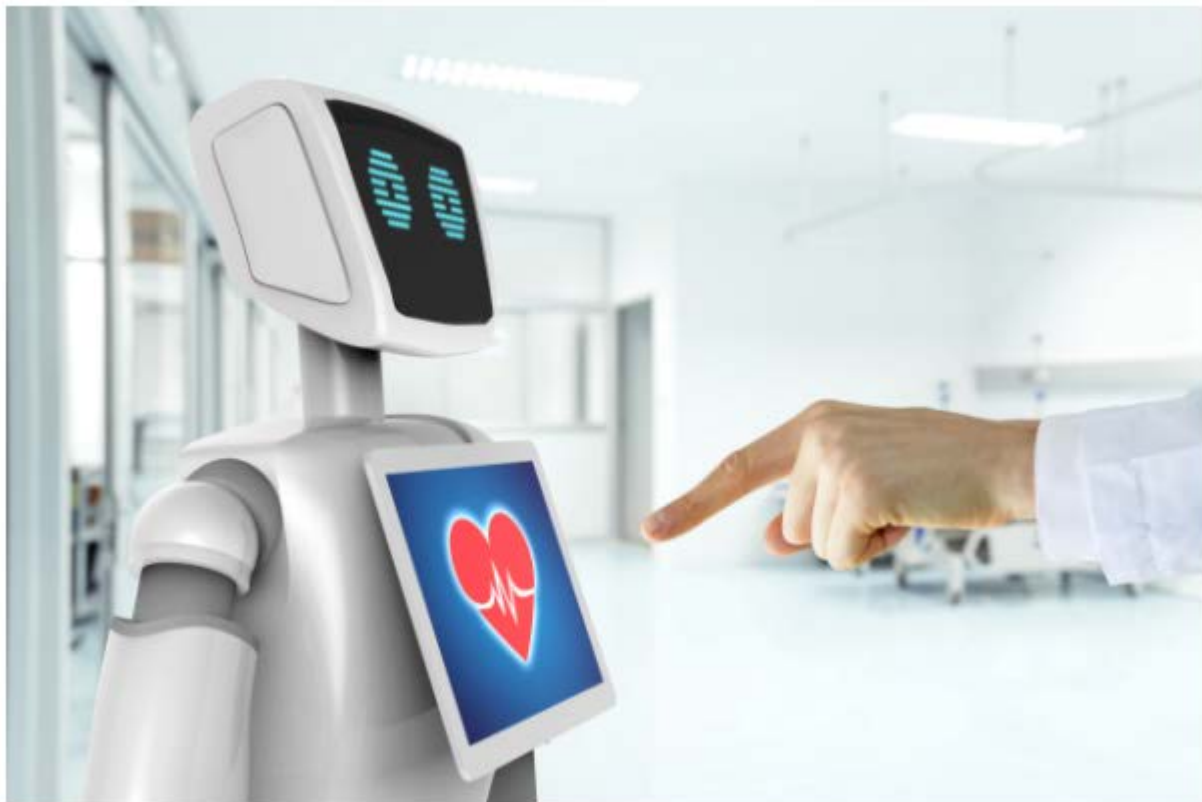
ePooki 43/2017

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus haastaa kyvykkyyden

Salo Sinikka, Henner Anja

30.11.2017 ::

Suomi 100 -juhlavuoden kiinnostavin puheenaihe on ollut sosiaali- ja terveydenhuollon ja Suomen aluehallinnon historiallinen uudistus. Tavoite on, että suomalaiset voivat paremmin ja kokevat pärjäävänsä erilaisissa elämäntilanteissa. Tavoitteena on myös, että jokainen ihminen kokee voivansa vaikuttaa, tehdä valintoja ja myös ottaa vastuuta. Uudistuksen myötä yhteisillä varoilla saadaan enemmän terveyttä ja hyvinvointia. Muutos tulee koskettamaan jokaista Suomessa asuvaa. Se edellyttää myös sote-ammattilaisten uudenlaista kyvykkyyttä sekä osaamisen ja koulutuksen uudistumista.

Sote-uudistuksen tavoitteet

Sote-uudistuksen ydinasia on ihmisten yhdenvertainen mahdollisuus saada laissa säädetyt riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut. Palveluissa otetaan käyttöön tehokkaimmat ja vaikuttavimmat toimintatavat ja palvelut sovitetaan yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi. Palveluja uudistetaan siten, että sote-kustannusten kasvu hidastuu 3 miljardia euroa nykytasosta vuoden 2029 loppuun mennessä. Asiakkaan valinnanvapautta laajennetaan nykyisestä. Digitaalisuus mahdollistaa ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut. [\[1\]](#) [\[2\]](#) [\[3\]](#) [\[4\]](#)

Asiakkaan kannalta olennaista on palvelujen laatu ja saatavuus. Kiitos laadukkaana peruskoulutuksen ja jatkuvan täydennyskoulutuksen, sote-ammattilaisten osaamisen taso on hyvä. Potilas tai asiakas on paras arvioimaan saamansa asiakaspalvelun laatua. Sote-uudistuksen myötä palvelukokemuksen läpinäkyvyys lisääntyy niin ammatillisen osaamisen kuin potilaan kokemuksen osalta.

Hyvän elämän edellytykset kuuluvat kaikille

Sote-uudistuksessa yhdistetään uudella tavalla palvelutarpeen arviointi, personoitu palvelu sekä koko väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Uudistuksessa painotetaan kansanterveystyötä ja rakenteellista sosiaalityötä. Tavoitteena on vahvistaa perustason palveluita sote-keskuksissa, joiden osaamista täydennetään vaativan tason konsultaatioilla. Sote-palvelujen tasa-arvoinen ja tarpeenmukainen saatavuus ja käyttö kuuluvat kaikille. Uudistuksen sosiaali- ja terveystieteiden tavoitteiden toteutumiseen vaikuttaa suuresti maakuntien palvelustrategian sisältö ja sen toteutuminen.

Sote-uudistuksen tavoitteena on kaventaa ihmisten välisiä terveyseroja ja vähentää sosiaali- ja terveysmenoista aiheutuvia kustannuksia. Jotta tässä onnistuttaisiin, on kuntien ja maakuntien tehtävä tiivistä yhteistyötä. Kunnat päättävät monista tehtävistä ja toimista, joilla on ratkaiseva merkitys asukkaiden hyvinvointiin, osallisuuteen, työllistymiseen ja toimintakykyyn. Ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia asioita ovat muun muassa varhaiskasvatus ja koulutus, liikuntamahdollisuudet, ruoka- ja kulttuuripalvelut, kaavoitus ja liikennejärjestelyt.

Sote-ammattilaisten tehtävä on edistää sosiaalista hyvinvointia ja terveellisiä elintapoja koko väestössä. Erityisesti se on tarpeen niissä väestöryhmissä, joissa epäterveelliset elintavat ovat yleisiä. Osallisuuden kokemus ja mahdollisuus aidosti vaikuttaa oman elämänpiiriinsä asioihin vahvistaa ihmisen elämänhallintaa ja hyvinvointia. Palveluissa voi olla tarvetta kehittää "etsivän" työn menetelmiä kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevin tavoittamiseksi (ks. esim. [\[5\]](#)).

Sote- ja maakuntauudistus muuttaa rakenteita

Sote- ja maakuntauudistuksessa hallintoa kootaan yhteen. Yli 400 valtion ja kuntien organisaatiota lakkautetaan ja niiden tehtävät siirtyvät 18 maakunnan hoidettavaksi. Maakunta on vastuussa palveluiden järjestämisestä asukkailleen. Maakuntien tulee organisaatiossaan eriyttää palveluiden järjestäminen ja tuottaminen. Maakunta saa rahoituksen valtiolta pääosin asukkaiden palvelutarpeeseen pohjautuen. [\[2\]](#)

Poliittinen johtaminen tiivistyy 18 maakuntavaltuuston tehtäväksi. Maakunnan ylin viranhaltija on maakuntajohtaja. Kunnista ja kuntayhtymistä siirtyy maakuntien palvelukseen noin 215 000 henkilötyövuotta, josta suurin osa on sote-ammattilaisia ja sotelle tukipalveluita antavia työntekijöitä. Maakuntien tulee rakentaa tasa-arvoisia työyhteisöjä. Tasa-arvon kannalta olennaista on katsoa, miten työt jakautuvat naisten ja miesten kesken [\[6\]](#).

Ytimessä laatu ja kustannusvaikuttavuus

Oikein suunnattu ennaltaehkäisy, oikea-aikainen hoito ja vaikuttavat näyttöön perustuvat hoitomenetelmät ovat tekijöitä, joilla saavutetaan paras kustannusvaikuttavuus. Sote-uudistus antaa hyvän tilaisuuden uudistaa hoito- ja palveluprosessit vastaamaan viimeisintä näyttöön ja parhaisiin käytäntöihin perustuvaa tietoa. On myös uskallettava luopua menetelmistä ja työtavoista, joilla ei ole merkitystä vaikuttavuuden ja hoidon laadun kannalta. Esimerkiksi suun ennaltaehkäisevässä hoidossa luovuttiin ikäluokkakohtaisista fluoripurskutteluista, koska riskiryhmille tehdyt suunnatut toimenpiteet todettiin vaikuttavammaksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM), valtiovarainministeriö (VM) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) uudistavat suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin tarvittavan tietopohjan. STM:n sote-uudistuksen vaikuttavuus- ja kustannustietoryhmä valmistelee yhtenäistä mittaristoa ja indikaattoreita väestön hyvinvoinnin ja palvelutarpeiden arviointiin sekä palvelujen laadun, vaikuttavuuden, kustannusten ja tehokkuuden seuraamiseen. Sosiaalialan kehittämiskeskukset kokoavat tietoa erityisesti sosiaalihuollon tarpeisiin liittyen. THL valmistelee koko maan kattavaa sote-väestötutkimusta vuodelle 2018. Valvontaan liittyvät tietotarpeet on tunnistettu. Tietoaukkoja on vielä, mutta valmistelutyö etenee.

STM ohjausyksikkö seuraa maakuntien toimintaa

Sosiaali- ja terveysministeriöön perustetaan ohjausyksikkö yleisen ohjauksen, suunnittelun ja kehittämisen toimeenpanoa varten. Keskeinen keino sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksessa on neuvottelumenettely ministeriön ja maakuntien välillä. Valtio tarvitsee koostettua tietoa voidakseen arvioida, miten hyvin maakunta kykenee tehtävistään suoriutumaan. Jos maakuntien välillä on eroja toteutuksen laadussa ja kustannuksissa, valtion pitää pystyä arvioimaan, mistä erot johtuvat. STM saa tietoja muun muassa hallinnonalansa asiantuntijavirastoilta, kuten Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta.

Oleennaista on toimintatapojen uudistaminen

Lainsäädäntö antaa raamit toiminnalle. Sote-uudistuksessa isoimmat muutokset johtamisen ja työyhteisöjen osaamisen näkökulmasta liittyvät asiakkuuden, hallinnon ja toiminnan sisältöjen uudistamiseen. Tavoitteiden toteutumisen kannalta oleennaista on toimintatapojen uudistaminen. Hallituksen linjauksessa korostetaan asukaslähtöisyyttä. Palvelujen järjestäminen pohjautuu yksilölliseen tarpeeseen. Palvelut sovitetaan yhteen asiakkaan tarpeen mukaiseksi kokonaisuudeksi (integraatio). Tämä edellyttää palvelujen suunnittelua käyttäjien eli asiakkaiden kanssa yhteistyössä ja käyttäjiä kuunnellen, ei organisaatio- tai työntekijälähtöisesti. Apuna voidaan käyttää erilaisia palvelumuotoilumenetelmiä ja niitä on hyvä harjoitella jo opiskeluaikana erilaisten projektien ja opinnäytetyön kautta. Maakunnan on myös kyettävä yksilötasolla seuraamaan toteutusta. (ks. [171](#) [181](#)).

Asiakkaan uudenlaisen valinnanvapauden ytimessä on aito kuuleminen ja itsemääräämisoikeuden kunnioitus. Järjestämisen ja tuottamisen eriyttäminen ja monituottajamallin johtaminen on uutta useimmissa maakunnissa. Järjestäjän rooli on organisoida palvelutuotanto asiakaslähtöisesti ja kustannusvaikuttavasti. Perustason palveluiden tuottajat ovat samanarvoisia, olipa taustalla julkinen sote-yhtiö tai yksityisen, järjestön, säätiön tai yksittäisen ammatinharjoittajan tuottama palvelu.

Sote- ja maakuntauudistukseen liittyvää palvelujen muutos- ja kehittämistyötä tehdään myös viidessä hallituksen kärkihankkeessa. Kärkihankkeilla halutaan 1) parantaa iäkkäille, omais- ja perhehoitajille, lapsille ja perheille sekä osatyökykyisille tarkoitettuja palveluja, 2) yhdistää palvelut asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi sekä 3) edistää terveyttä ja hyvinvointia sekä vähentää eriarvoisuutta. [191](#)

Digitalisaatio mullistaa palvelut

Digitaalisaatio mahdollistaa asiakkaan ajasta ja paikasta riippumattoman asiointin ja palvelut. Älykkäät järjestelmät auttavat ihmistä tunnistamaan henkilökohtaisia riskejä, auttavat arvioimaan terveyteen liittyviä oireita ja ohjaamaan ammattilaisen luo. Hyvinvointisovellukset kannustavat terveyden ja hyvien elämäntapojen parantamiseen. Ihmisen osallisuus ja oma vastuu vahvistuvat. Ammattilaisten sähköiset työkalut vapauttavat rutineista ja antavat sijaa aitoon asiakaskontaktiin. Tiedolla johdetaan ja ohjataan palveluja. Ajantasainen tieto auttaa suunnittelemaan ja toteuttamaan tarpeeseen räätälöidyn palvelukokonaisuuden.

Suomeen perustettava kansallinen SoteDigi-kehitysyhtiö kehittää soten digitaalisia ratkaisuja [1101](#). Keskeisiä palveluja ovat 1) integraatiopalvelut (esimerkiksi tietoa eri lähteistä keräävä, rakenteistava ja visualisoiva integraatioalusta sekä terveydenhuollon yhteentoimivuusstandardien testauspalvelut), 2) asiakkuuden hallinnan palvelut (esimerkiksi asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittäminen sekä kansalaisen ja ammattilaisen digitaaliset palvelut) sekä 3) tiedolla johtamisen palvelut (esimerkiksi järjestäjän suorittama sote-tuottajien ohjaus- ja seuranta sekä tietoanalytiikkapalvelut).

Tietoja hyödynnetään tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan

Sote-uudistuksen toimeenpanon ja tulosten kansainvälinen arviointi, verkostoituminen kansainvälisiin tutkimuslaitoksiin sekä sote-osaamisen vienti edellyttävät hyvää kansallista tietopohjaa. Tietopohjaa on hyödynnettävä myös kansallisen tutkimuksen, kehittämisen ja innovaatiotoiminnan (tki-toiminta) edistämiseksi. Korkeakoulujen tulee huomioida se myös oman toimintansa kehittämisessä.

Maakunta vastaa alueensa sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisestä sekä alue- ja organisaatorajat ylittävästä kehittämis yhteistyöstä. Maakunta osallistuu kansalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen

sekä toimii yhteistyössä kuntien ja koulutus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa harjoittavien organisaatioiden kanssa. Viidelle yliopistosairaalan sijaintimaakunnalle on annettu erityistehtävä yhteensovittaa yhteistyötä uusien menetelmien, tuotteiden ja palvelujen kehittämisessä yliopistojen, korkeakoulujen, järjestöjen ja elinkeinoelämän kanssa (innovaatioekosysteemi). [\[2\]](#)

STM valmistelee lakia sosiaali- ja terveystietojen tietoturvallisesta hyödyntämisestä. Lakimuutosten myötä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietoja sekä muita terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä henkilötietoja voitaisiin käyttää aiempaa joustavammin ja laajemmin.

Uudistus haastaa johtajuuden ja kyvykkyyden

Sote-palveluiden rahoitus- ja järjestämisvastuun siirtyminen kunnilta maakunnalle ja uudenlainen monituottajuus ovat suuria muutoksia. Valinnanvapaus on olennainen osa modernia sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Se vahvistaa palveluiden käyttäjän asemaa ja vaikutusmahdollisuuksia sekä vahvistaa ja uudistaa perustason palveluita.

Sote-ammattilaisten työ tulee muuttumaan. Sitä muuttavat ennenkaikkea ympäröivän yhteiskunnan muutokset, kuten digitalisaatio, palvelujen monimuotoistuminen ja yhteiskunnan mediallistuminen. Sote-uudistuksessa palveluiden integraatio, asiakaslähtöisyys ja uudistuva valinnanvapaus muuttavat palveluita, työnjakoa ja osaamistarpeita. Perinteinen linjajohtaminen vähenee. Moderni sote-johtaja johtaa monikanavaista palvelutuotantoa, hallitsee palveluekosysteemiä, omaa liiketoimintaosaamista, edistää innovaatioita ja arvostaa asiakkaiden palvelukokemusta. Tämä tuo haasteita myös ylempien ammattikorkeakoulututkintojen (YAMK-tutkinnot) kehittämiselle. Tulevien sote-johtajien haasteena on uudenlainen johtaminen, jolla työntekijät sitoutetaan kehittämään omaa työtään ja ennen kaikkea asiakaspalvelua. Monialaiset YAMK-opinnot edesauttavat uudenlaisen johtamiskulttuurin kehittämisessä, koska opiskelijat saavat monialaisessa ryhmässä toimimisesta ja oppivat toinen toisiltaan. [\[11\]](#) [\[12\]](#)

Opetus- ja kulttuuriministeriö on toukokuussa 2017 päättänyt käynnistää sote-osaamisen kehittämisprosessin, jossa kartoitetaan osaamisen uudistamisen tarpeet ja varmistetaan niihin vastaaminen korkeakouluissa ja ammatillisessa koulutuksessa [\[13\]](#). Työ tehdään yhteistyössä STM:n kanssa.

Sote-uudistus on pitkäkestoinen muutoksen matka. Jatkuva muutos haastaa johtamisen ja johtajan viestinnän. Välineitä muutoksen hallintaan ja viestintään muutoksessa on olemassa, ne on vain otettava käyttöön aikaisempaa laajemmin. Uudistus haastaa työyhteisöjen osaamisen myös työhyvinvoinnin näkökulmasta. Muutostilanteessa työhyvinvoinnin kannalta korostuvat arvostus, avoimuus ja ajantasainen informaatio. Jokaisen työ ja rooli ovat tärkeitä kokonaisuuden kannalta. Avoimuus ja ajantasainen informaatio rauhoittaa työilmapiiriä. Epävarmuuden sietokykyä tarvitaan niin johtajilta kuin työntekijöiltäkin.

Muutosta tuetaan kansallisesti

STM ja VM tarjoavat järjestelmällistä muutostukea kuntien, kuntayhtymien ja perustettavien maakuntien muutostyön tueksi [\[14\]](#). Maakuntauudistuksen muutosjohtaja **Pauli Harju** ja sote-uudistuksen muutosjohtaja **Sinikka Salo** vastaavat kansallisesta muutostuesta alueille ja vetävät uudistusten valtakunnallisia toimeenpanoryhmiä. Kaikissa 18 maakunnassa on sote-uudistuksen valmisteluorganisaatio. Valmisteluryhmien tehtävänä on tukea maakuntia toimeenpanossa.

Muutosjohdon akatemia on uudenlainen valmennusohjelma keskeisille alueellisille toimijoille. Se muodostuu erilaisista valmennusjaksoista (moduuleista), jotka edistävät uudenlaista, tulevaisuuteen suuntautunutta, hallinnollisten ja toiminnallisten prosessien strategialähtöistä johtamista.

Vuoden 2017 alussa on valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (TEAS) -hankkeena käynnistetty kokonaisuus, jonka tarkoituksena on muun muassa tuottaa tilannekuvaa alueellisesta valmistelusta, koota tietoa palveluketjujen yhdyspinnoista sekä analysoida järjestäjän ja tuottajan roolin erottamista [\[15\]](#). Sote- ja maakuntauudistuksen tueksi toteutettava tutkimuskokonaisuus on vahvasti kiinni uudistuksen käytännön toimeenpanossa.

Toimivat sote-palvelut ovat perusoikeus

Sote-uudistuksen kantavana ajatuksena on turvata ihmisten perusoikeudet. Maakunnan lapsiperheiden, työikäisten ja ikääntyneiden asukkaiden sujuva arki ja yhdenvertaiset, laadukkaat palvelut eivät toteudu

itsestään. Hallinnon ja organisaation tehtävä on mahdollistaa ammattilaisten onnistuminen palvelutehtävässään. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteuttaminen edellyttää ajatusmaailman muutosta. Se edellyttää rohkeutta, sitoutumista, johtajuutta sekä jokaisen sote-ammattilaisen muutoskyvykkyyttä. On tärkeää, että sote-alan ammattilaiset, opiskelijat, kouluttajat, tutkijat ja kehittäjät ovat aktiivisesti mukana uudistamassa ja uudistumassa. Toimivat perustason palvelut antavat parhaimmat mahdollisuudet huolehtia ihmisten yhdenvertaisuudesta ja perusoikeuksista.

Lähteet

1. [^](http://valtioneuvosto.fi/documents/10184/1427398/Ratkaisujen+Suomi_FI_YHDISTETTY_netti.pdf/801f523e-5dfb-45a4-8b4b-5b5491d6cc82)Valtioneuvoston kanslia. 2015. Ratkaisujen Suomi. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 29.5.2015. Hallituksen julkaisusarja 10. Edita Prima. Hakupäivä 22.8.2017. http://valtioneuvosto.fi/documents/10184/1427398/Ratkaisujen+Suomi_FI_YHDISTETTY_netti.pdf/801f523e-5dfb-45a4-8b4b-5b5491d6cc82
2. [^](http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2017/20170015) [abc](http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2017/20170015)Oikeusministeriö. 2017. Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi. HE 15/2017. Hakupäivä 1.8.2017. <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2017/20170015>
3. [^](http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2017/20170047)Oikeusministeriö. 2017. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta. HE 47/2017. Hakupäivä 1.8.2017. <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2017/20170047>
4. [^](http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2017/20170057)Oikeusministeriö. 2017. Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi annetun hallituksen esityksen (HE 15/2017 vp) täydentämiseksi maakuntien rahoitusta koskevien ja eräiden muiden säännösten osalta. HE 57/2017. Hakupäivä 1.8.2017. <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2017/20170057>
5. [^](http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-296-7)Vuokila-Oikkonen, P. & Pätynen, P. 2017. Osallistavan yhteiskehittämisen prosessi. Esimerkkinä osallisuutta ja uusia palvelumalleja moniammatillisen palveluohjauksen keinoin (OSUMA) -projekti. Hakupäivä 22.8.2017. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-296-7>
6. [^](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609)Oikeusministeriö. 1986. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609. Hakupäivä 1.8.2017. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609>
7. [^](http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2014120246779)Haukkamaa, J., Koivunen, K. & Vuorela, T. 2014. Käyttäjälähtöinen tutkimus- ja kehittämistoiminta Oulun ammattikorkeakoulun näkökulmasta. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 26. Hakupäivä 15.8.2017. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2014120246779>
8. [^](http://urn.fi/urn:isbn:978-951-597-141-8)Koivunen, K. 2017. Asiakas- tai ihmislähtöisyys – tasavertaisuutta ja vastavuoroisuutta ammattilaisten ja palvelun käyttäjien kanssa. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 6. Hakupäivä 15.8.2017. <http://urn.fi/urn:isbn:978-951-597-141-8>
9. [^](http://stm.fi/hankkeet)Sosiaali- ja terveysministeriö. Kärkihankkeet ja säädösvalmistelu. Hakupäivä 2.8.2017. <http://stm.fi/hankkeet>
10. [^](http://stm.fi/artikkeli/-/asset_publisher...)Valtioneuvosto. 2017. Hallituksen puolivälirvioinnin vaikutukset sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla. Tiedote 28.4.2017. Hakupäivä 2.8.2017. http://stm.fi/artikkeli/-/asset_publisher...
11. [^](http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015102815136)Koivisto, K. & Henner, A. 2015. Opiskelijoiden kokemuksia Oulun ammattikorkeakoulun master-tutkinnon monialaisista yhteisistä opinnoista. Teoksessa L. Kiviniemi, K. Koivisto & K. Koivunen (toim.) Yhteistyössä koulutusta, työelämää ja aluetta kehittämässä. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Hakupäivä 15.8.2017. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015102815136>
12. [^](http://www.doria.fi/handle/10024/134665)Ojala, K. 2017. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot työmarkkinoilla ja korkeakoulujärjestelmässä. Väitöskirja. Turun yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta. Turun yliopiston julkaisuja, sarja - ser. C osa - tom. 437. Scripta Lingua Fennica. Edita. Hakupäivä 22.8.2017. <http://www.doria.fi/handle/10024/134665>
13. [^](http://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher...)Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2017. Sote-koulutuksen uudistaminen käynnistyy. Tiedote 6.4.2017. Hakupäivä 1.3.2017. http://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher...
14. [^](http://alueuudistus.fi/valmistelu-ja-muutostuki)Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö. 2017. Sote- ja maakuntaudistus. Valmistelu ja muutostuki. Hakupäivä 1.3.2017. <http://alueuudistus.fi/valmistelu-ja-muutostuki>

15. [△Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta. 2017. Vuonna 2017 käynnistettäväksi valitut hankkeet. Reformit. Hakupäivä 1.3.2017.](#)
<http://tietokayttoon.fi/hankkeet/2017#reformit>

Metatiedot

Nimeke: Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus haastaa kyvykkyyden. Teoksessa K. Koivisto, A. Henner & L. Kiviniemi (toim.) Hoitotyön koulutus ja tutkimus- ja kehittämistoiminta – ajankohtaisia ja tulevaisuutta ennakoivia haasteita

Tekijä: Salo Sinikka; Henner Anja

Aihe, asiasanat: digitalisaatio, kyvykkyys, muutos, sosiaali- ja terveysalueet, sosiaali- ja terveyshallinto, sote-uudistus, yhteiskunnallinen muutos

Tiivistelmä: Sote-uudistuksen kantavana ajatuksena on turvata ihmisten perusoikeudet. Ydinasia on ihmisten yhdenvertainen mahdollisuus saada laissa säädetyt riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut. Palveluissa otetaan käyttöön tehokkaimmat ja vaikuttavimmat toimintatavat ja palvelut sovitetaan yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi, jolloin kustannusten kasvu hidastuu. Asiakkaan valinnanvapautta laajennetaan nykyisestä. Digitaalisuus mahdollistaa ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut. Asiakkaan kannalta olennaista on palvelujen laatu ja saatavuus sekä hyvä palvelukokemus. Palvelujen kehittämisen tekevät arjen ammattilaiset yhdessä asukkaiden ja asiakkaiden kanssa.

Sote-ammattilaisten työ tulee muuttumaan. Ihmisen hyvä hoito ja sujuva palvelu sekä hyvinvoinnin edistämiseen kannustaminen ovat tärkeimmät tehtävät. Sote-uudistus muuttaa palveluita, työnjakoa ja osaamistarpeita. Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt käynnistää sote-osaamisen kehittämisprosessin, jossa kartoitetaan osaamisen uudistamisen tarpeet ja varmistetaan niihin vastaaminen korkeakouluissa ja ammatillisessa koulutuksessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteuttaminen edellyttää rohkeutta, sitoutumista, johtajuutta sekä jokaisen sote-ammattilaisen muutoskyvykkyyttä. On tärkeää, että sote-alan ammattilaiset, opiskelijat, kouluttajat, tutkijat ja kehittäjät ovat aktiivisesti mukana uudistamassa ja uudistumassa.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2017-11-30

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2017101250058>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.

Näin viittaat tähän julkaisuun

Salo, S. & Henner, A. 2017. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus haastaa kyvykkyyden. Teoksessa K. Koivisto, A. Henner & L. Kiviniemi (toim.) Hoitotyön koulutus ja tutkimus- ja kehittämistoiminta – ajankohtaisia ja tulevaisuutta ennakoivia haasteita. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 43. Hakupäivä xx.xx.201x. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2017101250058>.